

RU

KRAJSKÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA
Vajnorská 47, 812 56 Bratislava
- netrestné oddelenie -

Kd 332/10-13

V Bratislave 03. februára 2011

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská ul. č. 16
P.O. Box 106

820 05 Bratislava

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ		
820 05 BRATISLAVA 25, SABINOVSKÁ 16, P.O.BOX 106		
DOŠLO	21.02.2011	RZ:
DŇA:		ZH:
		LU:
Ev. č. záznamu:	2419/2011	
Č. spisu:	101504/2011-PRA/11	
Prílohy:	Vybavuje:	

K číslu : 100116/2010-PRA/167

V e c : Všeobecne záväzné nariadenie Bratislavského samosprávneho kraja č. 32/2009 zo dňa 17. júna 2009 o bližších podmienkach poskytovania finančného príspevku neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby, doplnené Všeobecne záväzným nariadením Bratislavského samosprávneho kraja č. 36/2010 zo dňa 23. júla 2010

- protest prokurátora podľa § 22 ods. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších právnych predpisov

Príloha : spis č. 100116/2010-PRA

Prokurátorka Krajskej prokuratúry v Bratislave proti Všeobecne záväznému nariadeniu Bratislavského samosprávneho kraja č. 32/2009 zo dňa 17. júna 2009 o bližších podmienkach poskytovania finančného príspevku neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby v súlade s § 75 až 78 a § 81 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších právnych predpisov, v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja, ako aj Všeobecne záväznému nariadeniu Bratislavského samosprávneho kraja č. 36/2010 zo dňa 23. júla 2010, ktorým bolo doplnené Všeobecne záväzné nariadenie Bratislavského samosprávneho kraja č. 32/2009 zo dňa 17. júna 2009,

p o d á v a

podľa § 22 ods. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších právnych predpisov

protest prokurátora

a žiada, aby bolo o proteste rozhodnuté v lehote do 30 dní od jeho doručenia a súčasne navrhuje, aby boli všeobecne záväzné nariadenia v celom rozsahu zrušené v lehote do 90 dní od doručenia protestu.

O d ô v o d n e n i e

Na základe podnetu Komory poskytovateľov sociálnych služieb, so sídlom na Latorickej ul. č. 3 v Bratislave, doručeného Krajskej prokuratúre v Bratislave dňa 5. novembra 2010 za účelom preskúmania zákonnosti Všeobecne záväzného nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja č. 32/2009 zo dňa 17. júna 2009 o bližších podmienkach poskytovania finančného príspevku neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby v súlade s § 75 až 78 a § 81 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja, ako aj Všeobecne záväzného nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja č. 36/2010 zo dňa 23. júla 2010, ktorým bolo doplnené Všeobecne záväzne nariadenie Bratislavského samosprávneho kraja č. 32/2009 zo dňa 17. júna 2009, som preskúmaním na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu, ako aj predmetných všeobecne záväzných nariadení, zistila nasledovné skutočnosti.

V druhej časti Všeobecne záväzného nariadenia č. 32/2009 zo dňa 17. júna 2009 (ďalej len „VZN č. 32/2009“), Bratislavský samosprávny kraj bližšie upravil podmienky, zásady a kritéria poskytovania finančného príspevku neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby v súlade s § 75 až 78 a § 81 zákona o sociálnych službách, v rámci samosprávneho kraja. Tretia časť predmetného VZN č. 32/2009 upravuje výpočet finančného príspevku na prevádzku a finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy, ako aj spôsob financovania

neverejných poskytovateľov. Prvá a štvrtá časť upravuje základné a záverečné ustanovenia tohto VZN. Všeobecne záväzné nariadenie Bratislavského samosprávneho kraja č. 36/2010 zo dňa 23. júla 2010 (ďalej len „VZN č. 36/2010“) dopĺňa vyššie uvedené VZN č. 32/2009 a to o ďalšiu podmienku pre poskytovanie finančného príspevku, ktorou je povinnosť, aj v priebehu rozpočtového roka na požiadanie poskytovateľa preukázať absenciu daňových nedoplatkov, nedoplatkov na poistnom a penále na sociálne poistenie, na príspevku na starobnom dôchodkovom sporení a na poistnom, ako aj na penále na verejné zdravotné poistenie. Z predloženého spisového materiálu, ako aj vyjadrenia Bratislavského samosprávneho kraja, vyplýva, že obe citované VZN boli vydané na podklade samosprávnej pôsobnosti vyššieho územného celku, podľa zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších právnych predpisov. Okrem určenia ďalších podmienok, zásad a kritérií poskytovania finančného príspevku neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby, ktoré sú upravené v zákone o sociálnych službách, bolo zámerom samosprávneho kraja prostredníctvom VZN pripraviť určitý „manuál“ upravujúci oblasť poskytovania a nakladania s finančnými prostriedkami neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb.

Mám však za to, že vyššie uvedené VZN č. 32/2009 a č. 36/2010 sú v rozpore so zákonom, a to konkrétnie s ustanovením § 8 ods. 2 zákona o samosprávnych krajoch.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších právnych predpisov, *ak zákon pri úprave pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja) neustanovuje, že ide o prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja).*

Podľa § 3 písm. e) zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších právnych predpisov, *na samosprávne kraje prechádzajú pôsobnosti na úseku sociálnej pomoci:*

1. poskytovanie starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb (domov sociálnych služieb pre deti, ktorým sa poskytuje starostlivosť týždenne, domov sociálnych služieb pre dospelých, ktorým sa poskytuje starostlivosť celoročne a týždenne, zariadenie chráneného bývania, domov pre osamelých rodičov, stanice opatrovateľskej služby, zariadenie pestúnskej starostlivosti, útulok, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb pre deti, ktorým sa poskytuje starostlivosť denne),

2. vypracúvanie a zverejňovanie koncepcie sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva na svojom území,

3. rozhodovanie

3.1. o poskytovaní opatrovateľskej služby a o úhrade za túto opatrovateľskú službu,

3.2. o poskytovaní prepravnej služby a o úhrade za prepravnú službu,

3.3. o poskytovaní starostlivosti v zariadení sociálnych služieb, ktoré zriadil ako svoju organizačnú jednotku, o skončení poskytovania starostlivosti v tomto zariadení a o úhrade za poskytnutú starostlivosť v tomto zariadení,

3.4. o povinnosti občana zaplatiť úhradu za opatrovateľskú službu, ktorá sa poskytla neprávom, bez úhrady alebo za nižšiu úhradu,

3.5. o povinnosti občana zaplatiť úhradu za prepravnú službu, ktorá sa poskytla neprávom, bez úhrady alebo za nižšiu úhradu,

3.6. o povinnosti občana zaplatiť úhradu za poskytnutú starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, ktoré zriadil, ak sa starostlivosť poskytla neprávom, bez úhrady alebo za nižšiu úhradu,

3.7. o povinnosti osôb platiť úhradu za sociálnu službu, ktorú poskytuje, alebo za poskytovanú starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, ktoré zriadil ako svoju organizačnú jednotku, a o výške úhrady, ak nedôjde k dohode o úhrade s týmito osobami,

3.8. o odňatí sociálnej služby, o zastavení poskytovania sociálnej služby, o znížení alebo o zvýšení úhrady za poskytnutú sociálnu službu a o neplatení úhrady za sociálnu službu,

3.9. o zamietnutí žiadosti právnických osôb a fyzických osôb o registráciu na poskytovanie sociálnych služieb,

3.10. o výmaze subjektu, ktorý poskytuje sociálnu pomoc z registra subjektov, ktoré poskytujú sociálne služby,

3.11. o zákaze poskytovať sociálnu službu subjektu, ktorý poskytuje sociálnu pomoc,

4. rozhodovanie v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná a rozhoduje zariadenie sociálnych služieb, ktoré zriadil ako rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu,

5. uzatváranie dohôd

5.1. o úhrade za sociálnu službu, ktorú poskytuje, alebo za poskytnutú starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, ktoré zriadil ako svoju organizačnú jednotku,

5.2. o počte ďalších odoberaných jedál, ak sa občanovi poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, ktoré zriadil ako svoju organizačnú jednotku,

6. vedie register zariadení,

7. uzatváranie zmlúv o poskytovaní finančného príspevku na úhradu nákladov za sociálnu službu, sociálnu prevenciu, sociálne poradenstvo alebo

vybrané činnosti sociálnoprávnej ochrany, zmlúv o poskytovaní finančného príspevku obci a zmlúv o poskytovaní jednorazového účelového finančného príspevku,

8. kontrola

8.1. úrovne poskytovania sociálnych služieb alebo sociálneho poradenstva a úroveň vykonávania sociálnej prevencie alebo vykonávania vybraných činností sociálnoprávnej ochrany subjektom, ktorý poskytuje sociálnu pomoc,

8.2. hospodárenia s finančným príspevkom poskytnutým subjektu, ktorý poskytuje sociálnu pomoc podľa tohto zákona, a obci a hospodárenie s jednorazovým účelovým finančným príspevkom poskytnutým subjektu, ktorý poskytuje sociálnu pomoc,

9. ukladanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov pri kontrole úrovne plnenia sociálnych služieb, sociálneho poradenstva, sociálnej prevencie a vybraných činností sociálnoprávnej ochrany a hospodárenia s poskytnutým finančným príspevkom,

10. vypracúvanie a zverejňovanie koncepcie sociálnych služieb na svojom území,

11. vedenie evidencie zariadení sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

12. koordinovanie činnosti obcí a ďalších právnických osôb a fyzických osôb, ktoré pôsobia v sociálnej pomoci na úseku sociálnych služieb,

13. organizovanie výchovno-rekreačných táborov pre deti,

14. organizovanie spoločného stravovania.

Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch v znení neskorších právnych predpisov, vo veciach, v ktorých samosprávny kraj plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o sociálnych službách, *sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na*

a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,

- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Podľa § 75 ods. 3 až 9 zákona o sociálnych službách, vyšší územný celok je povinný poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje

- a) sociálnu službu v zariadení, ktorým je
 - 1. útulok,
 - 2. domov na pol ceste,
 - 3. zariadenie núdzového bývania,
 - 4. zariadenie dočasnej starostlivosti o dieťa,
 - 5. zariadenie podporovaného bývania,
 - 6. rehabilitačné stredisko,
 - 7. domov sociálnych služieb,
 - 8. špecializované zariadenie,
- b) tlmočnícku službu,
- c) sociálnu službu v integračnom centre.

Vyšší územný celok je povinný poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy pri poskytovaní sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje sociálnu službu v zariadení, ktorým je

- a) zariadenie podporovaného bývania,
- b) rehabilitačné stredisko,
- c) domov sociálnych služieb,
- d) špecializované zariadenie.

Vyšší územný celok je povinný poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje

- a) špecializované sociálne poradenstvo ako samostatnú odbornú činnosť,
- b) sociálnu rehabilitáciu ako samostatnú odbornú činnosť.

Obec a vyšší územný celok sú podľa odsekov 1 až 5 povinné poskytnúť finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý im doručil zmluvy o poskytovaní sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 alebo doručil zoznam osôb s uvedením osobných údajov uvedených v § 94 ods. 4 písm. a) až c), ktorým sociálnu službu poskytuje alebo poskytol, ak poskytovateľ sociálnej služby nie je povinný uzatvoriť písomnú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby.

Obec alebo vyšší územný celok môže poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a poskytuje sociálnu službu, ktorou je

- a) podporná sociálna služba v zariadení, ktorým je
 - 1. denné centrum,
 - 2. jedáleň,
 - 3. práčovňa,
 - 4. stredisko osobnej hygieny,
- b) sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- c) sprostredkovanie osobnej asistencie,
- d) sprievodcovská a predčitatelská služba,
- e) požičiavanie pomôcok,
- f) monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- g) krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- h) pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností,
- i) základné sociálne poradenstvo ako samostatná odborná činnosť,
- j) terénna sociálna služba prostredníctvom terénnych programov.

Obec môže poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadala obec a poskytuje sociálnu službu uvedenú v odsekoch 3 až 5, ak tieto finančné príspevky neposkytuje vyšší územný celok.

Vyšší územný celok môže poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy a finančný

príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje sociálnu službu uvedenú v odsekoch 1 a 2, ak tieto finančné príspevky neposkytuje obec.

Podľa § 81 zákona o sociálnych službách, vyšší územný celok

- a) vypracúva, schvaľuje koncepciu rozvoja sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,*
- b) je správnym orgánom v konaniach o*
 - 1. odkázanosti na sociálnu službu poskytovanú v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení,*
 - 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,*
 - 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,*
 - 4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,*
 - 5. nezapísani do registra,*
 - 6. zákaze poskytovať sociálnu službu,*
 - 7. vymaze poskytovateľa sociálnej služby z registra,*
- c) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,*
- d) zabezpečuje poskytovanie*
 - 1. sociálnej služby v útulku, v domove na pol ceste, v zariadení núdzového bývania, v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení a v integračnom centre,*
 - 2. tlmočnickej služby,*
- e) poskytuje základné sociálne poradenstvo,*
- f) zabezpečuje poskytovanie sociálneho poradenstva,*
- g) môže zabezpečiť poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,*
- h) uzatvára zmluvu*
 - 1. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,*
 - 2. o uhradení ekonomickej oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s iným vyšším územným celkom, s obcou alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,*

3. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8

- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje útulok, domov na pol ceste, zariadenie núdzového bývania, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, zariadenie podporovaného bývania, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie a integračné centrum,
- j) môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) je povinný uhradiť ekonomicky oprávnené náklady podľa § 71 ods. 6,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 3 až 5 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úknoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 9 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úknoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) vykonáva zápis do registra, oznamuje vykonanie zápisu do registra,
- p) vedie register a vykonáva zmeny v registri vo svojom územnom obvode,
- q) predkladá štvrtročne aktualizovaný register ministerstvu,
- r) kontroluje úroveň poskytovania sociálnej služby,
- s) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úknoch sebaobsluhy a finančným príspevkom na prevádzku,
- t) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovej v písmenach r) a s) a kontroluje ich plnenie,
- u) kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 ods. 6,
- v) vedie evidenciu
 1. vyhotovených posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 2. rozhodnutí podľa písmena b),
- 3. prijímateľov sociálnej služby vo svojom územnom obvode,
- w) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- x) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

y) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadil alebo založil, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena c).

Je nepochybné, že výkon samosprávnej pôsobnosti nie je ani z časti totožný s výkonom prenesenej štátnej správy, ktorú samosprávny kraj vykonáva tam, kde ho na to zákon splnomocňuje. Do samosprávnej pôsobnosti spadajú preto všetky tie veci, o ktorých zákon neustanovuje, že ide o výkon štátnej správy, resp. prenesenej štátnej správy. Ak teda osobitný zákon výslovne ustanoví, že plnenie určitých úloh samosprávnym krajom je výkonom prenesenej štátnej správy, nemožno súčasne plnenie týchto úloh zaradiť do sféry samosprávnej činnosti.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 3 písm. e) zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších právnych predpisov, jednoznačne vyplýva, že na samosprávne kraje prechádzajú pôsobnosti na úseku sociálnej pomoci, a to aj v oblasti poskytovania starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb. Vzhľadom k tomuto možno konštatovať, že v danom prípade ide o prenesený výkon štátnej správy. V týchto prípadoch môže samosprávny kraj plniť úlohy, ktoré mu v rámci delegovania boli zverené zákonom, prostredníctvom prijímania všeobecne záväzného nariadenia len v tých prípadoch, kedy je na to splnomocnený zákonom. V danej oblasti však samosprávny kraj neboli osobitným zákonom na prijatie takýchto všeobecne záväzných nariadení splnomocnený.

Výlučným zákoným zmocnením na vydanie všeobecne záväzných nariadení v tejto oblasti je v súvislosti s poskytovaním sociálnej služby iba úprava určenia úhrady za ňu, tak ako to predpokladá ustanovenie § 72 ods. 2 zákona o sociálnych službách.

Všeobecne záväzné nariadenie samosprávneho kraja upravujúce otázky týkajúce sa preneseného výkonu štátnej správy, za súčasnej absencie zákonného splnomocnenia na jeho vydanie, je potrebné považovať za všeobecne záväzné nariadenie vydané v rozpore so zákonom.

Zákon o sociálnych službách presne vymedzuje pojem sociálna služba, účastníkov týchto právnych vzťahov, podmienky registrácie poskytovateľov sociálnych služieb, systém a podmienky poskytovania finančných príspevkov samosprávnym krajom, ako aj jeho konkrétnu pôsobnosť pri poskytovaní sociálnych služieb. Bratislavský samosprávny kraj vo svojich VZN upravil, doplnil resp. nad zákoný rámec vytyčil podmienky poskytovania finančného

príspevku neverejným poskytovateľom sociálnych služieb bez toho, aby bol k tomuto výslove splnomocnený zákonom. Citovaný zákon o sociálnych službách v súvislosti s poskytovaním príspevku neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby ukladá samosprávnemu kraju povinnosť zisťovať splnenie zákoných podmienok len pri posudzovaní žiadosti o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb. Pre prípadnú kontrolnú činnosť poskytovateľa samosprávny krajom, aj v oblasti činnosti a hospodárenia s finančnými príspevkami resp. prostriedkami, nie je samosprávny kraj oprávnený ukladať povinnosti schválením VZN, ale len v intenciach svojich oprávnení a povinností v zmysle zákona o sociálnych službách.

Bratislavský samosprávny kraj dôsledne nerešpektoval uvedené ustanovenia zákonnej úpravy a v rozpore s uvedeným, napriek skutočnosti, že nešlo o plnenie úloh samosprávy, bez existencie zákonného splnomocnenia na vydanie všeobecne záväzného nariadenia vymedzil už zákonom stanovené podmienky a súčasne ich doplnil o ďalšie podmienky vzťahujúce sa na poskytovanie finančného príspevku neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby v súlade s § 75 až 78 a § 81 zákona o sociálnych službách, v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja.

Na základe vyššie uvedených skutočností možno konštatovať, že Všeobecne záväzné nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja č. 32/2009 zo dňa 17. júna 2009 a č. 36/2010 zo dňa 23. júla 2010 sú v rozpore s vyššie citovanou právnou úpravou a bol nimi porušený zákon. Preto považujem podanie protestu prokurátora za dôvodné.

JUDr. Liliana Škodová
prokurátorka krajskej prokuratúry